

00059370 - © GZA - maart 2023

Welkom op onze afdeling orthogeriatrie op campus Sint-Augustinus

campus Sint-Augustinus
Oosterveldlaan 24
2610 Wilrijk
tel. + 32 3 443 30 11

campus Sint-Vincentius
Sint-Vincentiusstraat 20
2018 Antwerpen
tel. + 32 3 285 20 00

campus Sint-Jozef
Molenstraat 19
2640 Mortsel
tel. + 32 3 444 12 11

BTW BE 0428.651.017 - RPR Antwerpen
gzaziekenhuizen@gza.be
www.gzaziekenhuizen.be

GZA
Ziekenhuizen
GasthuisZusters Antwerpen
Sint-Augustinus - Sint-Vincentius - Sint-Jozef

Beste patiënt, familielid of naaste

Wij heten je hartelijk welkom op onze afdeling ortho-geriatrie, met een bijzondere deskundigheid/specialisatie in orthopedische problemen bij ouderen.

Deze brochure biedt een houvast om een juist beeld te krijgen van de afdeling.

Heb je na het lezen nog vragen of suggesties, aarzel dan niet om een lid van het zorgteam aan te spreken. Zij helpen je graag verder en kunnen je indien nodig naar de juiste contactpersoon doorverwijzen.

Inhoud

De afdeling orthogeriatricie	7	Nuttige informatie	16
Samenstelling van ons multidisciplinair team	8	Toegangsdeur	16
Arts	8	Kamerkeuze	16
Verpleegkundige	8	Gebruik van de koelkast op de kamer	16
Zorgkundige	8	Maaltijden	16
Ergotherapeut	9	Koffie- en theetoer	17
Kinesist	9	Identificatiearmbandje	17
Logopedist	9	Therapieruimte	17
Sociale dienst	9	Veiligheid	17
Logistieke medewerker	9	Bezoekuren	17
Diëtist	10	Douche	18
(Neuro-)Psycholoog	10	Bril, hoorapparaat en gebitsprothese	18
Levensbeschouwelijke en pastorale medewerker	10	Geld en waardevolle voorwerpen	18
Studenten	10	Telefoon	18
Studenten	10	Internet	19
Werking op de afdeling	12	Roken	19
Wat mee te brengen bij opname?	12	Cafeteria en winkel	19
Afspraken met de geriater	13	Vroegtijdige zorgplanning	19
Bedside briefing	13	Wettelijke vertegenwoordiger of vertrouwenspersoon	20
Hoe verloopt de overdracht aan bed?	13	Informatiebrochures	20
Medicatie	15	Ben je tevreden over onze werking?	20
Ontslag	15	Informatie voor bezoekers	21

De afdeling orthogeriatrie

Op onze afdeling verblijven oudere patiënten, die gemiddeld 75 jaar of ouder zijn, met gezondheidsproblemen als gevolg van een acute ziekte of door een (combinatie van) chronische ziekte(n). Wij werken verder nauw samen met de dienst orthopedie.

Niet elke oudere patiënt heeft een geriatrisch profiel. Naast het acute ziektebeeld kijken we naar een aantal criteria waaraan een patiënt moet voldoen voor een opname op onze afdeling.

Kenmerken van het geriatrisch profiel zijn:

- acute en chronische problemen komen vaak samen voor;
- meerdere geneesmiddelen worden ingenomen, met gevaar op fouten of nevenwerkingen;
- de ziekte bedreigt de zelfstandigheid van de patiënt, heeft impact op de psychische en/of de sociale gezondheidstoestand.

Naast acute geriatrische zorg worden oudere patiënten overgenomen van de afdeling orthopedie, bv. postoperatief na een heupfractuur. Wij richten ons dus op de verdere verzorging na een trauma, waarbij er eerst een ingreep is gebeurd door de orthopedist. De nazorg kan gaan over:

- opvolgen van de evolutie na de operatie (Zijn er infecties ontstaan? Is er bloedtekort waarvoor verdere behandeling nodig is? ...);
- starten van de eerste revalidatiefase;
- onderzoek doen naar de nood aan een botversterkende behandeling.

We kijken ook naar de oorzaak van het trauma, bv. is er een afwijking aan hart of aan hersenen? Werd de foute medicatie genomen? ...

We kijken naar de toekomst, bv. kan de patiënt terug naar huis of naar een woonzorgcentrum? Is er nood aan een langere revalidatie? ...

Om een aangepaste therapie en ondersteuning te kunnen bieden, staat er een gespecialiseerd team klaar en dit onder de coördinatie van de hoofdverpleegkundige en de geriater.

De afdeling is via telefoon te bereiken via het nummer 03 443 35 13.

Samenstelling van ons multidisciplinair team

We lichten de verschillende disciplines toe zodat je weet wat je van ieder teamlid kan verwachten.

Arts

De geriater is een arts die gespecialiseerd is in de inwendige geneeskunde. Onderzoeken worden aangevraagd afhankelijk van de problematiek. Vaak voorkomende technische onderzoeken zijn :

- afname van urine- en bloedstalen
- RX thorax/abdomen
- Echo abdomen
- Botmeting
- EKG
- MMSE
- botscan

Verpleegkundige

De verpleegkundige is altijd op de dienst aanwezig. Hij/zij voert de behandeling uit en helpt bij de dagelijkse verzorging en staat in voor de bedeling van geneesmiddelen. De verpleegkundige kan je uitleg geven over de algemene toestand van de patiënt.

Voor het geven van medische informatie en resultaten van onderzoeken is de verpleegkundige echter niet bevoegd. Je kan wel vragen een afspraak te maken voor een persoonlijk of telefonisch gesprek met de arts (zie afspraak maken met geriater).

Zorgkundige

De zorgkundige is professioneel geschoold om patiënten te verzorgen. Hij/zij is de naaste medewerker van de verpleegkundige. Voor verpleegtechnische handelingen zal de zorgkundige zo nodig naar een bevoegde verpleegkundige doorverwijzen.

Ergotherapeut

De ergotherapeut helpt jou om zo zelfstandig mogelijk te zijn, met gerichte oefeningen en aangepaste hulpmiddelen (bv. een looprek, aangepast bestek). Advies vragen over veilig schoeisel, aanpassingen of hulpmiddelen in de woonsituatie enz. is altijd mogelijk.

De kans bestaat dat de ergotherapeut een test afneemt over het cognitief functioneren omdat geheugenstoornissen de uitvoering van dagelijkse activiteiten moeilijker kunnen maken. De ergotherapeut kan zo meer op maat werken.

Kinesist

De kinesist is betrokken bij het zoeken naar de oorzaak van de mobiliteitsproblemen als bij de preventie, behandelen en begeleiding ervan. Hierbij gaat het zowel om functiebehoud als om functieherstel door oefentherapie.

Logopedist

De logopediste onderzoekt, behandelt en geeft advies bij slik-, spraak- en taalproblemen.

Sociale dienst

De sociale dienst helpt onze patiënten en hun familie bij de terugkeer naar huis. De sociaal werker bespreekt de mogelijkheden van thuishulp en thuisverpleging. Patiënten die niet op een verantwoorde manier terug naar huis kunnen, krijgen advies en begeleiding in geval van een opname in een woonzorgcentrum of een herstel in een revalidatiecentrum.

Logistieke medewerker

De logistieke medewerker is verantwoordelijk voor de maaltijdbedeling, opvragen van maaltijdvoorkeuren (menu), huishoudelijke taken, orde op de afdeling, enz.

Diëtist

De diëtist bewaakt mee de evenwichtige voeding en geeft advies bij diëten of allergieën.

(Neuro-)Psycholoog

De (neuro-)psycholoog evalueert en adviseert over het emotioneel en cognitief functioneren, biedt psychosociale begeleiding bij emotionele problemen eigen aan de levensfase of na een ernstige gebeurtenis, en ondersteunt bij levensbelangrijke vragen.

Levensbeschouwelijke en pastorale medewerker

Op jouw vraag kan een pastoraal medewerker langskomen, voor een gesprek of voor de communie. GZA Ziekenhuizen is een christelijk geïnspireerd ziekenhuis, maar we respecteren de vrijheid en de overtuiging van al onze patiënten. De communie kan gegeven worden op de kamer (gelieve dit te melden aan de afdeling).

Studenten

Voor elke discipline kunnen studenten in opleiding aanwezig zijn.

Werking op de afdeling

Het team op onze afdeling werkt anders dan op een inwendige of heelkundige afdeling. Dat heeft alles te maken met onze poging om de zelfstandigheid na een acute ziekte zo goed mogelijk te doen herstellen. Bedlegerigheid is vooral voor oudere patiënten vaak gevaarlijker dan de ziekte die tot de bedrust heeft geleid (bv. door het ontstaan van doorligwonden, verzwakking van de spieren ...).

De verpleegkundigen en paramedici (ergotherapeut, kinesist, logopedist) sporen steeds aan tot activiteit en tot het dragen van dagkledij. Dagkledij stimuleert immers tot activiteit en tot het behoud van het dag- en nachtritme. Enkel bij extreme drukte of tijdens het weekend kan het gebeuren dat dagkledij niet wordt gedragen.

Allerlei dagelijkse activiteiten zoals wassen, kleden en eten voeren onze patiënten zo veel mogelijk zelf uit indien mogelijk. Tijdens de weekdays zijn er oefenactiviteiten in de (ergo)therapie ruimte.

Ook het nuttigen van de middagmaaltijd gebeurt zo veel mogelijk samen in de dagzaal. Sociaal contact verbetert vaak de maaltijdinname. Uiteraard is het eten in de dagzaal geen verplichting.

Wat mee te brengen bij opname?

- Slaapkledij en dagkledij (makkelijk zittende broek, rok, een jogging)
- Ondergoed
- Veilig, gesloten schoeisel (schoenen en/of pantoffels)
- Persoonlijke verzorgingsproducten: washandjes, handdoeken, zeep, kam, tandenborstel, tandpasta, scheergerief ...
- Persoonlijke voorwerpen zoals een (kopie van een) foto, een deken, ... die voor jou belangrijk zijn in het leven
- Kunstgebit, hoorapparaat, anti-trombose kousen (drukkous), ... wat je thuis ook gebruikt
- Eventueel persoonlijke loopstok, rollator ...
- Bezigheden voor overdag, bv. een puzzelboekje, een tijdschrift (let op met waardevolle voorwerpen zoals een tablet of gsm)
- Telefoonnummers van voor jou belangrijke mensen in het leven
- Indien je thuis een agenda gebruikt, breng die dan ook gerust mee

Graag kledij, wasgoed en andere persoonlijke spullen labelen zodat deze niet verloren zouden gaan.

Afspraken met de geriater

Gelieve je te wenden tot de verpleging om een afspraak te maken bij de geriater. In uiterste nood kan deze afspraak ook telefonisch gehouden worden. We gunnen de familie van al onze patiënten een afspraak en voldoende tijd bij de arts geriater.

We vragen daarom begrip als het enkele dagen duurt voordat je bij de arts kan komen.

Bedside briefing

De verpleegkundigen werken in shiften. Aan het begin van elke shift geven de verpleegkundigen elkaar de patiëntengegevens door.

- Ochtendshift: 6.30 – 15 uur / Briefing: 6.30 – 7 uur
- Avondshift: 13 – 21.30 uur / Briefing: 13 – 13.30 uur
- Nachtshift: 21 tot 7 uur / Briefing: 21 tot 21.30 uur

Tijdens weekdays is er een bedside briefing. Dit is een overdracht aan bed waarbij informatie wordt gegeven door verpleegkundigen die van shift wisselen. Tijdens deze overdracht kan de wachttijd bij een beloproep oplopen. Probeer daarom niet-dringende zaken voor- of nadien te vragen.

Hoe verloopt de overdracht aan bed?

De verantwoordelijke verpleegkundige van de ochtendshift brieft de verpleegkundige van de avondshift over je toestand. Dit gebeurt in jouw bijzijn. We verwachten dan je aanwezigheid op de kamer. Meestal gebeurt deze briefing nog voor het bezoek, anders zullen wij vragen dat het bezoek de kamer even verlaat.

Tijdens de overdracht geven we enkel de gegevens door die belangrijk zijn om je verder goed te verzorgen. Luister dus aandachtig mee. Zo kan je nagaan of alle gegevens correct zijn en ben je ook zelf op de hoogte. Je mag gerust vragen stellen of extra informatie geven. Daarnaast maak je kennis met de verpleegkundige die vanaf dan verantwoordelijk voor je is. Met praktische zaken willen we je gerust helpen, maar we doen dit best voor of na de overdracht aan bed.

Indien je niet aan deze bedside briefing wenst deel te nemen of als je tijdens deze momenten niet wenst gewekt te worden, geef dit dan door aan de verpleegkundige.

Medicatie

Gelieve de thuismedicatie terug mee naar huis te nemen of mee te geven met familie of kennissen. Puffers, neusdruppels en oogdruppels kunnen wel best mee gebracht worden van thuis, andere medicatie mag niet aanwezig zijn op onze afdeling.

Je krijgt medicatie vanuit het ziekenhuis gedurende de hele opname. De dokter kan zo nauwgezet het effect van de medicatie opvolgen en bijsturen. Als je nood hebt aan een bepaald geneesmiddel, dan bespreek je dit het best met de verpleegkundige of arts.

Bij ontslag wordt er vanuit het ziekenhuis geen medicatie meegegeven. We geven een medicatielijst en voorschriften mee van de opgestarte medicatie. Indien gewenst, kan je op voorhand de voorschriften al vragen zodat je deze al kan gaan halen.

Ontslag

We plannen het ontslag in overleg met jou, de naaste, de huisarts en eventueel het woonzorgcentrum.

De dag van ontslag krijg je een overzichtsblad waarop de geneesmiddelen, dosissen en toedieningsvormen vermeld staan. Vanuit het ziekenhuis kunnen wij geen geneesmiddelen meegeven bij ontslag. De geriater bezorgt wel voorschriften voor die geneesmiddelen die door hem voor de patiënt tijdens deze opname werden voorgeschreven.

Daarnaast krijg je ook nog een verslag mee voor de huisarts/verwijzende arts.

Nuttige informatie

Toegangsdeur

De centrale toegangsdeur van de afdeling is voorzien van een code. Deze moet de veiligheid van onze patiënten verzekeren. Met de stijgende leeftijd verhoogt immers het risico op verwardheid en vergeetachtigheid. Dankzij deze beveiliging kunnen patiënten vrij rondlopen op de afdeling. Patiënten die (al dan niet met een familielid) naar beneden gaan, geven dit door aan onze medewerkers.

Kamerkeuze

De afdeling geriatrie heeft uitsluitend één- en tweepersoonskamers. Als je gekozen hebt voor een tweepersoonskamer, is het mogelijk dat je tijdelijk op een éénpersoonskamer terecht komt zonder dat je hiervoor opleg dient te betalen. Hou er in elk geval wel rekening mee dat je kan verhuisd worden naar de door jou gekozen tweepersoonskamer. Wil je op dat ogenblik de éénpersoonskamer behouden, dan dien je dit onmiddellijk te melden op de opnamedienst en hiervoor de nodige formaliteiten te vervullen.

Gebruik van de koelkast op de kamer

Om wat variatie in het ziekenhuismenu te brengen, is het toegelaten om voeding en drank van thuis te laten meebrengen. In de kamer is een koelkast beschikbaar. De naam en het kamernummer dienen op de verpakking vermeld te worden en we vragen om rekening te houden met de vervaldatum van de voedingswaren. Om gerechten op te warmen, kan je gebruik maken van de microgolfoven in de dagzaal. Gelieve die na gebruik proper te maken.

Maaltijden

Patiënten die hulp nodig hebben tijdens de maaltijd, kunnen in samenspraak met de verpleegkundige een familielid laten komen. De maaltijden starten om 8 uur (ontbijt), om 11.45 uur (lunch) en om 17 uur (avondmaal). Maaltijdbevraging wordt door de logistiek medewerker dagelijks op de kamer gedaan.

Koffie- en theetoer

Na het middageten wordt er door de logistieke op weekdays koffie-en thee uitgedeeld. Er is ook steeds koffie en thee beschikbaar in de dagzaal voor patiënten.

Identificatiearmbandje

Elke patiënt draagt een rood identificatiebandje. De identificatie wordt zeer frequent gecontroleerd. Bij elke verpleegkundige handeling wordt er aan de patiënt zijn volledige naam en geboortedatum gevraagd

Therapieruimte

Alle patiënten komen oefenen in de therapieruimte onder toezicht van de ergotherapeut en de kinesist, op weekdays. Enkel door beweging blijven spieren, botten en gewrichten soepel. Bij ouderen speelt het principe “rust roest”. Hoe minder beweging, hoe meer spieren verzwakken. Je krijgt een individueel oefenprogramma opgesteld.

Veiligheid

Vallen komt veel voor bij ouderen. Een val wordt vaak veroorzaakt door schoeisel dat niet goed aanpast is. Daarom is het belangrijk dat pantoffels en schoenen gesloten zijn, en niet te groot of te klein. Indien het valrisico te groot is, wordt in overleg met het team gezocht naar een oplossing. Indien je hier uitleg over wenst, kan je contact opnemen met de aanwezige verpleegkundige en de ergotherapeut.

In uitzonderlijke situaties kunnen we niet anders dan over te gaan tot fixatie. Ook voor ons als professionelen is deze beslissing niet eenvoudig. Wij begrijpen dan ook je bekommernis en zijn steeds bereid om hierover te praten.

Bezoekuren

Bezoekuren zijn doorlopend van 14 uur tot 20 uur. Tijdens de voormiddag vertoeven patiënten in de therapieruimte en na het middagmaal wordt er gerust. Familieleden die niet tijdens de officiële bezoeken kunnen komen, kunnen altijd met de verantwoordelijke verpleegkundige een andere afspraak maken.

Douche

Op de afdeling is een aangepaste badkamer met inloopdouche. Douchen gebeurt onder toezicht van de verpleegkundige/ergotherapeut.

Bril, hoorapparaat en gebitsprothese

Brillen en hoorapparaten berg je veilig op in de lade van je nachtkastje. Gebruik voor je gebitsprothese het daarvoor bestemde doosje dat je krijgt van de verpleegkundige.

Geld en waardevolle voorwerpen

Geld en waardevolle voorwerpen laat je het best thuis. Heb je toch geld bij, hou het dan zeker niet los op de kamer, maar leg het in de kluis in de kast of geef het in bewaring in de kluis van het ziekenhuis. Tijdens de week kan je het geld en waardevolle voorwerpen laten opbergen/terug opvragen bij de opnamedienst tussen 8 en 16.30 uur.

Telefoon

Op de kamer

Op alle kamers is een telefoon beschikbaar. Wil je het telefoontoestel op je kamer gebruiken, dan meld je dat aan de opnamedienst. De telefoonkosten worden via de ziekenhuisfactuur verrekend. Van buiten het ziekenhuis kan men deze toestellen rechtstreeks bereiken door het nummer te drukken dat op de lichtbalk boven het bed hangt.

Gsm

In dit ziekenhuis is het gebruik van een gsm algemeen toegelaten. Er zijn echter diensten die met gevoelige apparatuur werken en waar een gsm een storend effect kan hebben. Omwille van de veiligheid van onze patiënten vragen wij je om je gsm niet te gebruiken op de diensten intensieve zorg, de ontwaakzaal, het operatiekwartier, de dienst neonatologie, het verloskwartier, de dienst hartbewaking en spoed. Onze medewerkers gebruiken draadloze telefoons die geen risico's op storingen geven.

Internet

Op de kamer kan je gebruik maken van gratis draadloos internet.

Roken

Het ziekenhuis is een rookvrij gebouw. Roken is schadelijk voor de gezondheid. Het is dan ook strikt verboden om binnen de muren van het ziekenhuis te roken. Patiënten die het echt niet kunnen laten, vragen we alleen te roken in de daartoe voorziene rookruimte buiten. Op alle andere plaatsen geldt voor ieders gezondheid en veiligheid een volstrekt rookverbod.

Cafetaria en winkel

Je vindt onze bezoekerscafetaria op de benedenverdieping. Je kan hier terecht voor snacks, dranken en warme en koude gerechten. In de centrale inkomhal kan je in de winkel terecht voor kleine aankopen, geschenkjes, kranten en weekbladen onder begeleiding van bezoek of in samenspraak met de arts.

Vroegtijdige zorgplanning

We merken dat patiënten zelden of niet denken over wensen in verband met het levenseinde en waardig sterven. Dit is een onderwerp waar niet makkelijk over gepraat wordt waardoor het moeilijk is om een beslissing te nemen. Vaak weten kinderen of familieleden niet wat ouders willen.

Zijn de wensen wel gekend, maar nergens gedocumenteerd dan is het vaak te laat omdat de patiënt het zelf niet meer kan zeggen. Je hebt altijd het recht om op volledig geïnformeerde wijze zelf af te zien van een behandeling, ook al is deze behandeling nog zinvol en/of doeltreffend. Bespreek tijdig met je wettelijke vertegenwoordiger en/of (zaal)arts wat er voor je belangrijk is bij een waardig levenseinde. Zo kan de zorg worden aangepast op de wensen en behoefte van jou als patiënt.

Informatie voor bezoekers

Wettelijke vertegenwoordiger of vertrouwenspersoon

Gezien de wet op de patiëntenrechten mag de geriater in principe alleen met de patiënt over het ziektebeeld spreken. Toch begrijpen wij dat ook familie graag informatie uit de eerste hand krijgt. Dit kan alleen als de naam van het betrokken familielid genoteerd staat als vertrouwenspersoon of als wettelijke vertegenwoordiger.

Een wettelijke vertegenwoordiger is de persoon die gemachtigd is om beslissingen te nemen voor de patiënt die niet meer over zijn fysieke of psychische mogelijkheden beschikt. Als bewijs geldt een kopie van deze machtiging in het dossier.

Een vertrouwenspersoon is de persoon die door de patiënt wordt aangeduid om informatie over zijn ziekte toestand te krijgen. Dit kunnen wettelijk gezien verschillende personen zijn, maar om praktische redenen kan slechts één familielid als gesprekspartner met de arts optreden. Deze vertrouwenspersoon kan dan op zijn beurt de rest van de familie inlichten.

Informatiebrochures

In de gang van onze verpleegeenheid vind je informatiebrochures over aandoeningen, behandelingen, ... Je mag deze gerust meenemen. Heb je nog vragen? Wend je dan tot één van onze verpleegkundigen. Zij helpen je graag verder.

Ben je tevreden over onze werking?

Wij doen er alles aan om de dienstverlening zo veel mogelijk af te stemmen op de noden van onze patiënten en de maatschappelijke tendensen. Daarom willen wij graag weten welke jouw wensen zijn en hoe je het verblijf in ons ziekenhuis hebt ervaren. Door het ervaringskaartje in te vullen, help je ons om onze zorg verder te verfijnen.

Je kan de bemerkingen, positief of negatief, ook steeds aan de bemiddelingsdienst bezorgen (tel. 03 443 45 47 of bemiddelingsdienst@gza.be).

GZA Ziekenhuizen
campus Sint-Augustinus
Oosterveldlaan 24
2610 Wilrijk
tel. + 32 3 443 30 11

Jouw familielid of naaste verblijft op kamer:

Bezoekuren

De bezoeken zijn doorlopend van 14 uur tot 20 uur.

De patiënt kan je rechtstreeks telefonisch bereiken:

Kleefvignet

